CEVRO UNIVERZITA

PŘEDNÁŠKA Z PŘEDMĚTU

INFORMAČNÍ SYSTÉMY A SPRÁVA DAT VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Přednáška 4 | Právní úprava informačního systému datových schránek

JUDr. Ján Matejka, Ph.D.
777227227, matejka@itpravo.cz
Garant studijního programu Praxe veřejné správy, garant předmětu Právo informačních a komunikačních technologií, Informační systémy a správa dat ve veřejné správě, Ochrana osobních údajů, Úvod do práva informačních technologií

Právní stav k 22. 10. 2026

CEVRO UNIVERZITA

PRÁVNÍ ÚPRAVA INFORMAČNÍHO SYSTÉMU DATOVÝCH SCHRÁNEK

- Proč datové schránky vznikly a jak se vyvíjely
- Prameny: zákon č. 300/2008 Sb. a vyhlášky
- Druhy schránek, zřízení, přístup a „život“ schránky
- Dodání, doručení, fikce doručení a fikce podpisu
- Poštovní datová zpráva, ukládání zpráv a technika
- Správa ISDS, čísla, bezpečnost a novinky roku 2026

DNEŠNÍ VÝKLAD

Část	Čas	Tematický blok
Úvod	0–5 min	Proč na datových schránkách záleží
1	5–15 min	Smysl, historie a prameny ISDS
2	15–30 min	Druhy schránek, zřízení, přístup a „život“ schránky
3	30–50 min	Dodání, doručení, fikce a úkony vůči úřadům
4	50–62 min	Poštovní datová zpráva, ukládání zpráv a technika
5	62–75 min	Správa ISDS, čísla, bezpečnost a novinky 2026
Závěr	75–90 min	Shrnutí a kontrolní otázky

Celkem 90 minut: výklad cca 75 minut, kontrolní otázky cca 15 minut.

CO BUDETE PO PŘEDNÁŠCE UMĚT

Najít správný pramen

Zákon č. 300/2008 Sb., vyhláška č. 194/2009 Sb. a Provozní řád ISDS; kdo je správce a kdo provozovatel.

Rozlišit druhy schránek

Kdy schránka vzniká ze zákona a kdy na žádost; kdo do ní smí a v jakém rozsahu.

Určit okamžik doručení

Dodání × doručení, fikce doručení, víkendy a svátky, výjimky a obrana adresáta.

Posoudit podání z DS

Kdy je podání z datové schránky „podepsané“ a co dělat, když přijde z cizí schránky.

Používat ISDS bezpečně

Přihlašování, phishing, ukládání zpráv, poštovní datová zpráva a její cena.

Odlišit platné od návrhů

Co se v roce 2026 změnilo a co je zatím jen návrh se stavem k 22. 10. 2026.

SCHRÁNKA, KTEROU NELZE IGNOROVAT

Do datové schránky se podívat nemusíte. Doručeno vám bude stejně.

Jaro 2024: přes 450 tisíc schránek zřízených ze zákona jejich držitelé nikdy neotevřeli.

V každé druhé z nich čekala zpráva od finančního úřadu nebo exekutora.

Tisková zpráva DIA ze dne 22. 3. 2024; § 10 odst. 2 a § 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb.

01

SMYSL, HISTORIE A PRAMENY

Proč stát zavedl datové schránky a podle čeho se řídí

CEVRO UNIVERZITA

PROČ STÁT ZAVEDL DATOVÉ SCHRÁNKY

Problém před rokem 2009

- E-mail: nejistá identita odesílatele i adresáta, žádný doklad o doručení
- Elektronický podpis (tehdejší zákon č. 227/2000 Sb.) se plošně neprosadil
- Listinné doručování: drahé, pomalé, nevyzvednuté obálky

Odpověď státu: ISDS

- Uzavřený systém se ztotožněnými uživateli
- Prokazatelný čas dodání i doručení
- Doručení s účinky do vlastních rukou, úkon s účinky podpisu
- Komunikace s úřady zdarma, náklady nese stát

Datová schránka není e-mail: je to zákonem upravené elektronické úložiště (§ 2 odst. 1).

Zákon č. 300/2008 Sb., § 2, § 14 odst. 2, § 17 odst. 6 a § 18 odst. 2 (znění k 22. 10. 2026).

VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY 2008–2026

17. 7. 2008
Zákon č. 300/2008 Sb.
Přijat zákon o elektronických úkonech; účinnost od 1. 7. 2009

1. 7. 2009
Spuštění ISDS
DS ze zákona: OVM, PO v obchodním rejstříku a PO zřízené zákonem

1. 1. 2010
Poštovní datové zprávy
Komunikace mezi soukromými osobami (zpočátku jen faktury)

1. 3. 2019
Mobilní klíč
Přihlášení mobilní aplikací (vyhláška č. 216/2018 Sb.)

1. 1. 2022
Fikce i u PDZ
Zákon č. 261/2021 Sb.; příjem PDZ standardně zapnut

1. 1. 2023
DS pro všechny PFO a PO
Zřízení ze zákona – asi 2 miliony nových schránek

1. 4. 2023
Správcem je DIA
Zákon č. 471/2022 Sb.: DIA přebírá správu ISDS od MV

2024–2026
100 MB, seznam, gov.cz
100 MB, FO v seznamu jen se souhlasem (2024); datovka.gov.cz (2026)

Zákon č. 300/2008 Sb. a jeho novely (zakonyprolidi.cz – historie znění); DIA, prezentace ke konzultaci ISDS 27. 5. 2024.

PRAMENY PRÁVA ISDS

Stav k 22. 10. 2026

Pramen	Co upravuje	Aktuální stav
Zákon č. 300/2008 Sb.	DS, ISDS, doručování, úkony vůči OVM, PDZ, konverze, přestupky	Znění od 1. 1. 2026 (novela č. 220/2025 Sb.)
Vyhláška č. 194/2009 Sb.	Přihlašování, formáty příloh, 100 MB, doba uložení zpráv	Znění od 1. 1. 2026 (vyhláška č. 556/2025 Sb.)
Vyhláška č. 193/2009 Sb.	Technické náležitosti autorizované konverze	Znění od 1. 1. 2023
Procesní předpisy (správní řád, daňový řád, o. s. ř.)	Pořadí doručování, lhůty, neúčinnost doručení	Zachovány (§ 17 odst. 2 a 5)
Zákon č. 12/2020 Sb.	Digitální a informační agentura, digitální úkony	DIA zřízena 1. 1. 2023, působnost od 1. 4. 2023
Nařízení (EU) č. 910/2014 (eIDAS)	Služby vytvářející důvěru, el. doporučené doručování	ISDS není kvalifikovanou službou doručování
Provozní řád ISDS (DIA)	Provozní a technická pravidla systému	Verze k 26. 6. 2026

zakonyprolidi.cz (aktuální znění); Provozní řád ISDS 26. 6. 2026; důvěryhodná listina ČR (tsl.gov.cz, 14. 9. 2026).

MAPA ZÁKONA Č. 300/2008 SB.

Zákon č. 300/2008 Sb.

Pojem a druhy DS
§ 2–7: FO, PFO, PO, OVM; zřízení ze zákona a na žádost

Přístup a „život“ DS
§ 8–13: role, přístupové údaje, znepřístupnění, zrušení

ISDS a seznam DS
§ 14–14b: správce DIA, provozovatel, veřejný seznam

Doručování OVM
§ 17: přihlášení nebo fikce, účinky do vlastních rukou

Úkony vůči OVM a PDZ
§ 18: fikce podpisu; § 18a: poštovní datové zprávy

Konverze a přestupky
§ 22–26 konverze; § 26a–26c spam a škodlivý kód

02

SCHRÁNKY, LIDÉ A PŘÍSTUP

Druhy datových schránek, jejich zřízení, přístup a „život“ schránky

CEVRO UNIVERZITA

DRUHY DATOVÝCH SCHRÁNEK A JEJICH ZŘÍZENÍ

Druh schránky	Jak vzniká	Ustanovení	Poznámka
Fyzická osoba (FO)	Jen na žádost – online přes Identitu občana, na Czech POINTu, písemně	§ 3, § 27	Dobrovolná; na žádost zřízeno 1,36 mil. (8/2026)
Podnikající FO (PFO)	Ze zákona po zápisu do evidence; jinak na žádost	§ 4	Profesní DS: advokát, daňový poradce, znalec, architekt…
Právnická osoba (PO)	Ze zákona po zápisu do registru osob; ostatní na žádost	§ 5	Od 1. 1. 2023 i spolky, nadace, SVJ
Orgán veřejné moci (OVM)	Ze zákona po vzniku či zápisu do rejstříku OVM; další DS na žádost	§ 6, § 7	OVM má jen DS OVM; kraj či obec jednu, další na žádost

Zákon č. 300/2008 Sb., § 3–7 a § 27 (znění k 22. 10. 2026); tisková zpráva DIA ze dne 19. 8. 2026.

KDO SMÍ DO DATOVÉ SCHRÁNKY

Oprávněná osoba

Držitel FO či PFO, statutární orgán PO, vedoucí OVM (§ 8 odst. 1–4). Vždy vidí i zprávy do vlastních rukou.

Pověřená osoba

Pracuje v rozsahu, který jí určí oprávněná osoba; zprávy do vlastních rukou jen se zvláštním oprávněním (§ 8 odst. 6 a 8).

Administrátor

Za oprávněnou osobu spravuje pověřené osoby a jejich oprávnění (§ 8 odst. 7).

Spisová služba

Přístup systémovým certifikátem zahrnuje i zprávy do vlastních rukou (§ 29).

Hesla nepůjčujte

S údaji je nutné zacházet tak, aby nedošlo ke zneužití (§ 9 odst. 2). Kdo pracuje za vás, ať má vlastní účet.

Zákon č. 300/2008 Sb., § 7–9 a § 29; datovka.gov.cz – Pověřené osoby a administrátoři.

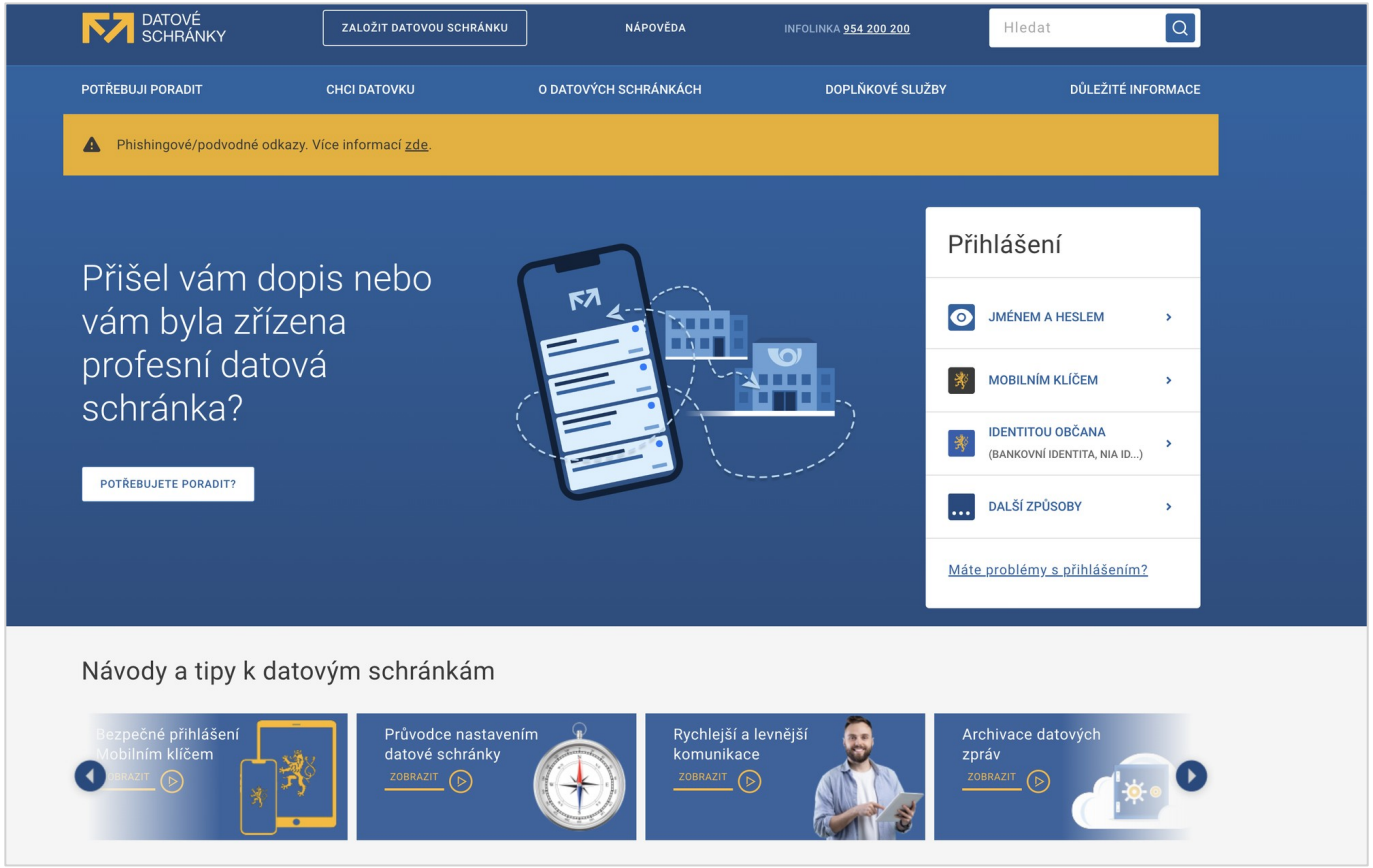
ŽIVOTNÍ CYKLUS DATOVÉ SCHRÁNKY

Zřízení	Zpřístupnění	Používání	Znepřístupnění	Zrušení
Ze zákona (OVM, PO v registru osob, PFO v evidenci) nebo na žádost (FO, další DS OVM); § 3–6	Prvním přihlášením, nejpozději 15. den po doručení přístupových údajů; teprve pak se doručuje (§ 10)	Oprávněné a pověřené osoby; při ztrátě údajů jejich zneplatnění a nové údaje (§ 8, § 12)	Úmrtí, výmaz, vazba či výkon trestu; DS zřízenou na žádost i na žádost držitele (§ 11)	Po 3 letech od úmrtí, výmazu či zániku; obálky zpráv systém uchovává trvale (§ 13; provozní řád)

Do znepřístupněné schránky se nedoručuje – úřad pak volí jiný způsob doručení.

PŘIHLÁŠENÍ DO DATOVÉ SCHRÁNKY

Informační web datových schránek, snímek obrazovky (2025) – ilustrační; od 6/2026 je adresa datovka.gov.cz

Způsoby přihlášení

- Identita občana – doporučený způsob (bankovní identita, eOběanka…)
- Mobilní klíč eGovernmentu – i upozornění zdarma
- Jméno a heslo (+ SMS nebo bezpečnostní kód)
- Certifikát – návrh zrušit na portálu od 1. 1. 2027

MODELOVÝ PŘÍPAD: ŽIVNOSTNICE A „SPÍCÍ“ SCHRÁNKA

MODELOVÝ PŘÍPAD

Paní Malá má od roku 2015 živnostenský list, podniká jen příležitostně. V únoru 2023 jí přišel dopis s přístupovými údaji k datové schránce. Nevyzvedla si ho.

V březnu 2024 jí finanční úřad poslal do schránky výzvu. V červnu ji kontaktuje exekutor. Paní Malá namítá, že schránku nikdy nechtěla ani neotevřela.

K řešení

1. Vznikla paní Malé schránka a kdy byla zpřístupněna?
2. Byla jí výzva doručena?
3. Může schránku znepřístupnit? Co jí zbývá?

§ 4 odst. 1, § 10 odst. 2, § 11 odst. 5 a § 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb.

03

DORUČOVÁNÍ A ÚKONY

Dodání, doručení, fikce doručení a fikce podpisu ve světle judikatury

CEVRO UNIVERZITA

DODÁNÍ A DORUČENÍ DATOVÉ ZPRÁVY

Dodání

- Zpráva je v DS adresáta – zpravidla během několika sekund
- Odesílatel dostane dodejku (§ 20 odst. 1 písm. c)
- Nic neříká o tom, zda ji někdo viděl

Doručení

- Přihlášením osoby s přístupem k dokumentu (§ 17 odst. 3)
- Jinak fikcí posledním dnem 10denní lhůty (§ 17 odst. 4)
- Účinky do vlastních rukou (§ 17 odst. 6); odesílatel dostane doručenku

Lhůty běží od doručení, ne od dodání – a „přečtení“ zprávy nemá právní význam.

Zákon č. 300/2008 Sb., § 17 a § 20 (znění k 22. 10. 2026); Provozní řád ISDS a dokumentace webových služeb (2026).

DORUČENÍ PŘIHLÁŠENÍM A FIKCE DORUČENÍ

> *(3) Dokument, který byl dodán do datové schránky, je doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. (4) Nepřihlásí-li se do datové schránky osoba podle odstavce 3 ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty; to neplatí, vylučuje-li jiný právní předpis náhradní doručení.*

§ 17 odst. 3 a 4 zákona č. 300/2008 Sb. (znění k 22. 10. 2026)

Rozhoduje přihlášení, ne přečtení. Připadne-li konec lhůty na sobotu, neděli či svátek, fikce nastává nejbližší pracovní den (NSS 4 Afs 264/2018-85).

JAK SE POČÍTÁ FIKCE DORUČENÍ – PŘÍKLAD

Modelový příklad: rozhodnutí odeslané stavebním úřadem, nikdo se nepřihlásí.

Dodání	Lhůta 10 dnů	Posun	Doručeno fikcí	Běh lhůt
St 30. 9. 2026: zpráva je v DS adresáta. Den dodání se do lhůty nepočítá.	Běží od čt 1. 10.; 10. den připadá na sobotu 10. 10. 2026.	Konec v sobotu → nejbližší pracovní den: pondělí 12. 10. 2026 (NSS 4 Afs 264/2018-85).	Účinky doručení do vlastních rukou (§ 17 odst. 6), i když zprávu nikdo neviděl.	Odvolání do 15 dnů (§ 83 odst. 1 správního řádu): konec v úterý 27. 10. 2026.

Kdo se s přístupem ke zprávě přihlásí dřív – i v sobotu –, tomu je doručeno okamžikem přihlášení.

JUDIKATURA K FIKCI: VÍKENDY A SVÁTKY

Rozhodnutí	Závěr	Význam dnes
NSS 5 Afs 76/2012-28 (16. 5. 2013)	Fikce nastává i v sobotu, neděli a svátek – DS je přístupná stále	Překonáno
NS Plsn 1/2015 (5. 1. 2017)	Lhůta podle § 17 odst. 4 je procesní – konec se posouvá na pracovní den	Civilní a trestní řízení
NSS 4 Afs 264/2018-85, rozšířený senát (26. 5. 2022)	Na fikci se použije § 33 odst. 4 daňového řádu – posun na pracovní den	Sjednocení NS a NSS
ISDS (DIA) od 1. 1. 2023	O sobotách, nedělích a svátcích se fikcí nedoručuje	Systém posun provádí sám

Sbírka rozhodnutí NSS č. 2875/2013 a č. 4367/2022; Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek č. 1/2017; DIA, konzultace ISDS 27. 5. 2024.

KDY „PŘIHLÁŠENÍ“ ZPŮSOBÍ DORUČENÍ

Oprávněná osoba

Ruční přihlášení do portálu doručí všechny dodané zprávy (je-li DS zpřístupněna).

Pověřená osoba

Doručí jen zprávy, ke kterým má oprávnění; do vlastních rukou jen se zvláštním oprávněním.

Aplikace třetí strany

Doručuje jen tehdy, když stáhne seznam došlých zpráv (Provozní řád ISDS).

Spisová služba

Systémový certifikát má všechna oprávnění – načtením seznamu doručí vše (§ 29).

Přečtení zprávy

Otevření či stažení zprávy je pro doručení bez významu – rozhoduje přihlášení.

Zákon č. 300/2008 Sb., § 8, § 17 odst. 3 a § 29; Provozní řád ISDS, kap. 4 (verze k 26. 6. 2026).

POVINNOST ÚŘADU DORUČOVAT DO DATOVÉ SCHRÁNKY

Má-li adresát zpřístupněnou datovou schránku, úřad do ní doručovat musí – bez ohledu na způsoby doručení v jiných předpisech.

- Mezi OVM navzájem vždy přes DS, pokud se nedoručuje na místě (§ 17 odst. 1)
- FO, PFO a PO se zpřístupněnou DS – přes DS, pokud nejde o veřejnou vyhlášku či doručení na místě
- Pořadí způsobů doručování v procesních předpisech zůstává (§ 17 odst. 2; § 19 správního řádu)
- Výjimky: povaha dokumentu, jiná zabezpečená komunikace mezi OVM (§ 17 odst. 7)
- Úřad zjišťuje DS adresáta sám; poštovní fikci vůči držiteli DS nelze použít (KS Brno 33 Ad 11/2017-41)

Z PRAXE

Fyzické a podnikající fyzické osoby jsou ve veřejném seznamu DS jen na vlastní žádost (od 1. 2. 2024). Úřad nesmí spoléhat jen na seznam.

Zákon č. 300/2008 Sb., § 14b a § 17; zákon č. 500/2004 Sb., § 19; č. 3845/2019 Sb. NSS.

FIKCE PODPISU

> *(2) Úkon učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob.*

§ 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. (znění k 22. 10. 2026)

Fikce svědčí osobě, pro kterou byla DS zřízena (Pl. ÚS 30/24). Neuplatní se u podání z cizí DS a u podání podepsaného uznávaným elektronickým podpisem (Plsn 1/2015).

MODELOVÝ PŘÍPAD: ODVOLÁNÍ Z CIZÍ DATOVÉ SCHRÁNKY

MODELOVÝ PŘÍPAD

Stavební úřad doručil panu Kovářovi rozhodnutí do jeho DS. Nikdo se nepřihlásil, doručeno bylo fikcí v pondělí 12. 10. 2026.

Odvolání (PDF bez podpisu) odeslala v úterý 27. 10. 2026 ve 23:52 jeho dcera ze své datové schránky. Úřad si poštu otevřel až ve čtvrtek 29. 10. ráno.

K řešení

1. Bylo odvolání podáno včas?
2. Platí pro odvolání fikce podpisu podle § 18 odst. 2?
3. Jak má úřad s podáním naložit?

Rozlišujte dodání a přihlášení úřadu. Čí je to schránka?

04

ZPRÁVY, SLUŽBY A TECHNIKA

Poštovní datová zpráva, doplňkové služby, anatomie zprávy a její uchování

CEVRO UNIVERZITA

ZPRÁVY ÚŘADŮ A POŠTOVNÍ DATOVÉ ZPRÁVY

Komunikace s úřady

- Doručování OVM (§ 17) a úkony vůči OVM (§ 18)
- Pro obě strany zdarma – náklady nese stát (§ 14 odst. 2)
- Doručení přihlášením nebo fikcí 10. dnem

Poštovní datová zpráva (§ 18a)

- Mezi FO, PFO a PO navzájem: faktury, výpovědi, smlouvy
- Platí odesílatel: 10 Kč s DPH; lze zaplatit i odpověď
- Od 1. 1. 2022 i zde fikce doručení 10. dnem
- Příjem PDZ může vypnout jen držitel DS fyzické osoby

Soukromé poštovní datové zprávy tvoří jen asi 1,2 % provozu ISDS (DIA, 5/2024).

Zákon č. 300/2008 Sb., § 14 odst. 2 a § 18a; Provozní řád ISDS (2026); datovka.gov.cz – Poštovní datová zpráva.

DOPLŇKOVÉ SLUŽBY A JEJICH CENY

Ceníky provozovatele (Česká pošta) zveřejněné na datovka.gov.cz, stav k 22. 10. 2026

Služba	Co nabízí	Cena s DPH
Poštovní datová zpráva	Zpráva mezi DS FO, PFO a PO s doručenkou	10 Kč
Odpovědní datová zpráva	Odesílatel předplatí odpověď (do 90 dnů od dodání)	10 Kč
Dotovaná datová zpráva	Zprávy z jiné DS hradí smluvní zákazník	10 Kč
Velkoobjemová zpráva	PDZ nad 20 MB, nejvýše 100 MB	30 Kč
Datový trezor	Uchování zpráv po 90 dnech; na zkoušku 3 měsíce zdarma	např. 720 Kč/rok za 100 zpráv
SMS upozornění	SMS o nové zprávě (e-mail a Mobilní klíč zdarma)	3 Kč za SMS

datovka.gov.cz/info – Poštovní datová zpráva (ceník od 1. 1. 2023), Datový trezor, SMS upozornění; zákon č. 300/2008 Sb., § 18a odst. 4.

ANATOMIE DATOVÉ ZPRÁVY (ZFO)

Obálka (metadata)	Odesílatel, adresát, věc, čísla jednací, k rukám, příznak „Do vlastních rukou“; u soudů i vyloučení fikce
Přílohy	Dokumenty v přípustných formátech (příloha č. 3 vyhlášky č. 194/2009 Sb.); do 100 MB, nejvýše 100 příloh
Časové razítko	Kvalifikované časové razítko při podání prokazuje existenci zprávy v době odeslání (§ 20 odst. 1 písm. a)
Události v ISDS	Čas dodání a čas doručení, stav zprávy; z nich dodejka a doručenka (§ 20 odst. 1)
Pečeť DIA	Stažená zpráva je zapečetěna elektronickou pečetí DIA založenou na kvalifikovaném certifikátu

Provozní řád ISDS a technické přílohy (schéma dmBaseTypes.xsd), verze k 26. 6. 2026; vyhláška č. 194/2009 Sb.

JAK DLOUHO ZPRÁVY V DATOVÉ SCHRÁNCE ZŮSTANOU

ISDS není archiv. Dobu uložení stanoví vyhláška (§ 20 odst. 4 zákona, § 6 vyhlášky č. 194/2009 Sb.).

- **90 dnů** od doručení přihlášením (nebo od přístupu spisové služby či aplikace s certifikátem)
- **3 roky** od dodání, pokud se do schránky nikdo nepřihlásil
- Po smazání zůstává v ISDS jen obálka zprávy bez příloh – podle provozního řádu trvale
- Dlouhodobě: stažení ZFO, spisová služba úřadu (§ 29), placený Datový trezor
- Návrh DIA 2026: bezplatná kapacita místo pevné lhůty – zatím jen návrh

POZOR

Smazání zprávy na doručení nic nemění. Bez uloženého ZFO ale můžete přijít o důkaz, co a kdy vám bylo doručeno.

Zákon č. 300/2008 Sb., § 20 odst. 4 a § 29; vyhláška č. 194/2009 Sb., § 6; Provozní řád ISDS (2026); návrh VeKLEP KORNDVKJ9GKB.

UKÁZKA: ODESLÁNÍ ZPRÁVY A DORUČENKA

UKÁZKA V SYSTÉMU

https://www.datovka.gov.cz

1. Přihlášení Identitou občana nebo Mobilním klíčem – nejdřív kontrola adresy v prohlížeči
2. Napsat zprávu: adresáta najdeme podle názvu, IČO či ID schránky; úřady i podle aliasu
3. Věc, naše č. j., případně příznak „Do vlastních rukou“; příloha PDF (do 100 MB)
4. Detail odeslané zprávy: čas dodání; po přihlášení adresáta nebo fikci čas doručení
5. Stažení zprávy a doručenky ve formátu ZFO a jejich otevření a ověření v portálu

Na co se zaměřit

- Rozdíl mezi časem dodání a doručení
- Příznak „Do vlastních rukou“ a oprávnění pověřených osob
- ID schránky (7 znaků) ≠ uživatelské jméno (6 znaků)
- Zpráva úřadu je zdarma, PDZ mezi soukromými osobami se platí

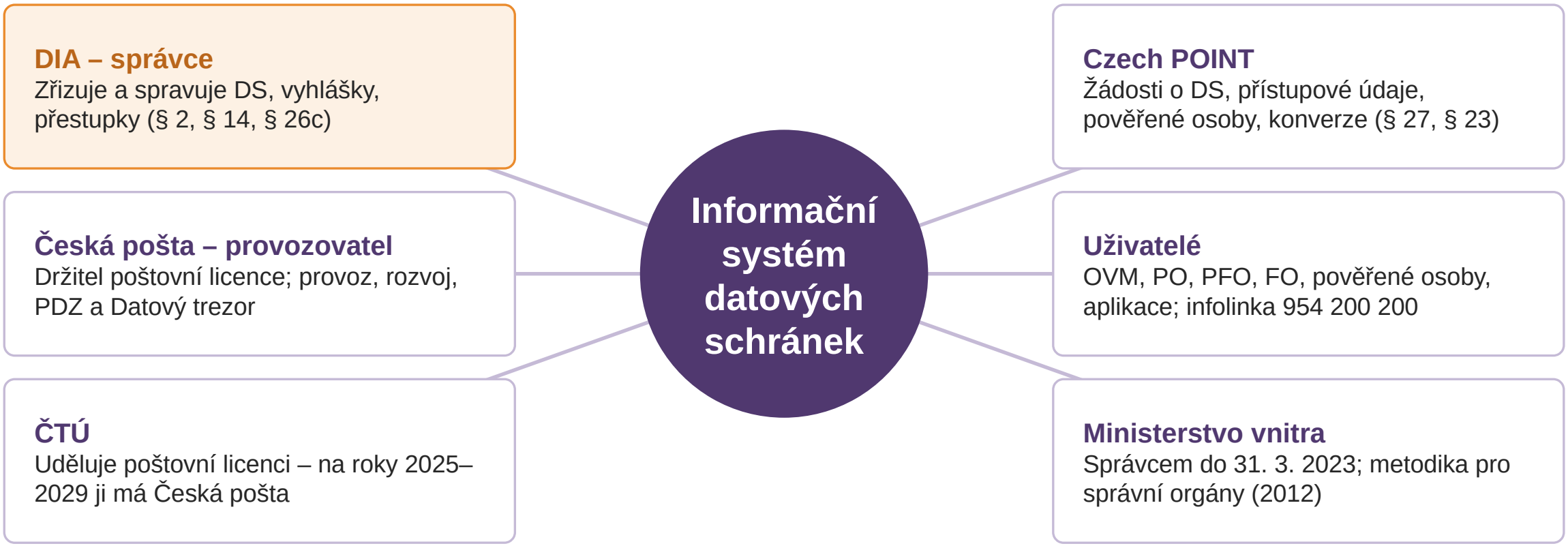
05

SPRÁVA, ČÍSLA A BEZPEČNOST

Kdo ISDS řídí a provozuje, statistiky, phishing, novinky roku 2026 a srovnání se zahraničím

CEVRO UNIVERZITA

KDO JE KDO V ISDS

Zákon č. 300/2008 Sb., § 2, § 14, § 26c a § 27; ČTÚ – oznámení o udělení poštovní licence 2025–2029; Provozní řád ISDS (2026).

CEVRO UNIVERZITA

ISDS V ČÍSLECH

4,35

milionu aktivních datových schránek

k 21. 10. 2026

159,5

milionu datových zpráv za rok 2025

2024: 151,5 mil.; 2023: 143,3 mil.

1,67

miliardy zpráv od spuštění v roce 2009

k 21. 10. 2026

50,5 %

zpřístupněných DS patří PFO

FO 29 %, PO 20,1 %, OVM 0,5 % (20. 11. 2025)

Soukromé poštovní datové zprávy tvoří jen asi 1,2 % provozu; 1 000 největších odesílatelů generuje 70 % zpráv (DIA, 5/2024).

datovka.gov.cz/info/cs/stats.html (21. 10. 2026; roční součty z měsíčních dat); DIA – konzultace ISDS 24. 11. 2025 (podíly přepočteny z absolutních počtů) a 27. 5. 2024.

UKÁZKA: INFORMAČNÍ WEB A STATISTIKY

UKÁZKA V SYSTÉMU

https://datovka.gov.cz/info/cs/

1. Statistiky: aktivní schránky, odeslané zprávy, grafy po měsících – vždy s datem
2. Typy datových schránek: číselník obecných a profesních typů
3. Seznam datových schránek (datovka.gov.cz/sds): vyhledání úřadu, i podle aliasu
4. Doplňkové služby: ceník poštovní datové zprávy a Datového trezoru
5. Bezpečnost: upozornění na podvodné SMS; Ke stažení: Provozní řád ISDS

Na co se zaměřit

- Údaje vždy citujte s datem
- FO a PFO jsou v seznamu jen se souhlasem
- Patička webu: správce DIA, provoz Česká pošta
- Oficiální adresa končí .gov.cz

CEVRO UNIVERZITA

BEZPEČNOST: JAK NENALETĚT

Podvodné SMS

ISDS nikdy neposílá SMS s odkazem. Zprávy s odkazy na domény .icu či .cfd ignorujte.

Falešné stránky

Údaje zadávejte jen na datovka.gov.cz; státní weby sjednocuje doména gov.cz.

Silné přihlášení

Identita občana nebo Mobilní klíč; přihlášení jménem a heslem lze v nastavení zakázat.

Hesla nesdílet

Údaje nesmí být zneužity (§ 9 odst. 2); pro kolegy zřiďte účty pověřených osob.

Přílohy

ISDS přílohy kontroluje antivirem, stoprocentní jistotu ale nedává; podezřelé neotvírejte.

Spam a nahlášení

Nevhodnou zprávu nahlaste v portálu; šíření spamu přes DS je přestupek (§ 26a, § 26b).

datovka.gov.cz – Bezpečnostní upozornění a Podvodné SMS zprávy zneužívající ISDS; tisková zpráva DIA ze dne 19. 8. 2026; zákon č. 300/2008 Sb.

CO SE MĚNÍ: NOVINKY A NÁVRHY

Stav k 22. 10. 2026 – rozlišujte platné právo a návrhy

Změna	Co přináší	Stav
Doména datovka.gov.cz	Portál, informační web a upozornění na státní doméně	Platí – přesměrování od 27. 8. 2026
Portál občana	Konec přihlášení samotnými údaji z datové schránky	Platí od 1. 8. 2026
Novela vyhlášky č. 194/2009 Sb.	Zrušení přihlášení jménem, heslem a certifikátem na portálu	Návrh v připomínkovém řízení od 8. 10. 2026; účinnost navržena 1. 1. 2027
Návrh zákona DIA	Doručení úřadu dodáním; kapacita místo 90 dnů; částečná konverze	Návrh – připomínkové řízení ukončeno 30. 7. 2026
Sněmovní tisk 103	Automatická DS cizincům s nárokem na dávku či důchod	Návrh – vláda nesouhlasí (9. 3. 2026)
Sněmovní tisk 277	Společenství obcí mezi orgány veřejné moci	Návrh – navržená účinnost 1. 1. 2027

datovka.gov.cz/info/cs/2063.html; VeKLEP KORNDYNJZWVA a KORNDVKJ9GKB; psp.cz – sněmovní tisky 103 a 277 (10. volební období).

JAK TO DĚLAJÍ JINDE

Česko

DS ze zákona pro úřady, firmy a podnikatele; občané dobrovolně; fikce doručení 10. den.

Dánsko

Digital Post: povinně pro podniky od 1. 11. 2013, pro obyvatele od 15 let od 1. 11. 2014 (s výjimkami).

Rakousko

Elektronické doručování povinné pro podniky od 1. 1. 2020; doručeno nejpozději první pracovní den po oznámení.

Průzkum DIA (2025)

13 ze 14 států EU a EHP, které odpověděly, má obdobný systém, většinou provozovaný státem.

Společný trend: povinnost pro podniky a úřady, u občanů dobrovolnost nebo postupné zapojení.

en.digst.dk – Digital Post legislation; bundeskanzleramt.gv.at – FAQ eZustellung für Unternehmen; DIA – shrnutí konzultace ISDS 24. 11. 2025.

CO SI Z DNEŠNÍ PŘEDNÁŠKY ODNÉST

- Datová schránka je zákonem upravené úložiště, ne e-mail; jádro pravidel (§ 17, § 18 odst. 2) se od roku 2008 nezměnilo
- ISDS spravuje od 1. 4. 2023 DIA, provozuje ho Česká pošta jako držitel poštovní licence
- Ze zákona mají DS úřady, PO v registru osob a podnikatelé v evidenci; občané jen na žádost
- Doručeno je přihlášením osoby s přístupem, jinak fikcí 10. dnem – konec o víkendu či svátku se posouvá
- Podání z vlastní DS má účinky podepsaného podání, z cizí DS ne – úřad pak vyzývá, nezahazuje
- Úřad musí doručovat do zpřístupněné DS a sám zjistit, zda ji adresát má
- Zprávy se zpravidla po 90 dnech mažou – ZFO patří do spisové služby; PDZ je placená služba
- Bezpečnost: datovka.gov.cz a silné přihlášení; u novinek odlišujte platné právo a návrhy

PRAMENY A DOPORUČENÉ ZDROJE

- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 193/2009 Sb., o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů, ve znění vyhlášky č. 462/2022 Sb.
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, a zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, oba ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 (eIDAS), ve znění nařízení (EU) 2024/1183
- Provozní řád ISDS, verze k 26. 6. 2026 (DIA), a informační web datovka.gov.cz/info
- Statistiky ISDS: datovka.gov.cz/info/cs/stats.html
- Stanovisko pléna NS ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. Plsn 1/2015
- Rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 5. 2022, č. j. 4 Afs 264/2018-85
- Nálezy ÚS sp. zn. III. ÚS 2373/21 (30. 6. 2022) a Pl. ÚS 30/24 (18. 12. 2024)
- Návrhy: VeKLEP KORNDVKJ9GKB a KORNDYNJZWVA; sněmovní tisky 103 a 277 (psp.cz)
- DIA: veřejné konzultace k ISDS (27. 5. 2024 a 24. 11. 2025)

KONTROLNÍ OTÁZKY (1/4)

1. Co je datová schránka podle zákona č. 300/2008 Sb. a k jakým třem účelům slouží?

2. Kdo je správcem a kdo provozovatelem ISDS? Od kdy platí současné rozdělení a jak je určen provozovatel?

3. Kterým subjektům se datová schránka zřizuje ze zákona a kterým jen na žádost? Co se změnilo 1. 1. 2023?

KONTROLNÍ OTÁZKY (2/4)

4 Vysvětlete rozdíl mezi oprávněnou osobou, pověřenou osobou a administrátorem datové schránky.

5 Jaký je rozdíl mezi dodáním a doručením datové zprávy a kdy nastává doručení fikcí?

6 Zpráva s rozhodnutím byla dodána v neděli 18. 10. 2026 a nikdo se nepřihlásil. Kdy je doručeno a kdy končí 15denní odvolací lhůta?

KONTROLNÍ OTÁZKY (3/4)

7 Co je fikce podpisu podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. a ve kterých situacích se neuplatní?

8 Kdy je učiněno podání vůči úřadu prostřednictvím datové schránky? Opřete se o judikaturu a uveďte, co navrhuje DIA.

9 Co je poštovní datová zpráva, kdo ji platí a kdo si může její příjem vypnout?

KONTROLNÍ OTÁZKY (4/4)

10 Jak dlouho se datové zprávy uchovávají v datové schránce a jak lze zajistit jejich dlouhodobé uložení?

11 Kolegyni z podatelny přijde SMS: „Ve vaší datové schránce je nová zpráva, přihlaste se zde: …icu“. Jak má postupovat?

12 Obecní úřad má doručit rozhodnutí OSVČ, která v podání uvedla jen adresu a e-mail. Jak úřad správně doručí?

DĚKUJI ZA POZORNOST

Jungmannova 17 | 110 00 Praha 1 | Česká republika
cevro.cz

CEVRO UNIVERZITA